

[Undervisningsministeren.]

et spørgsmål, om det praktiske erhvervsliv har råd til i længden at lade de mest velbegavede børn gå studievejen fremfor i højere grad at interessere dem for opgaver i det praktiske erhvervsliv, som også kræver uddannelse, men en uddannelse af en anden art. Derfor er jeg enig i den betragtning, at vi ikke må glemme dem uden for de højere læreanstalter, når vi skal tale om støtteforanstaltninger.

Det mener jeg egentlig heller ikke vi har. Når vi taler om beløbet på de 59 mill. kr., må vi huske, at ikke mere end halvdelen går til studenter; nær ved halvdelen af de penge, vi hidtil har anvendt, er gået til uddannelse uden for universiteternes og de højere læreanstalters kreds. Men til disse beløb, som er givet af uddannelsesfonden, må også lægges de meget store beløb, vi yder til uddannelse af landbrugsskoleelever, højskoleelever, husholdningsskoleelever og mange andre ude i det praktiske liv. Der er grund til at sige, at denne gruppe af unge med hensyn til støtte fra det offentlige ikke i almindelighed er mindre gunstigt stillet, end studenterne selv efter dette forslag vil være det.

Jeg kommer derefter til et andet forhold, som også har været nævnt, nemlig spørgsmålet om fordelingen mellem lån og legater. Når jeg anser det for ønskeligt, at en større del af pengene end i øjeblikket bliver uddelt som legater, skyldes det, at en stor del af de uddannelsesformer, vi gerne vil støtte gennem uddannelsesfonden, er af så kort en varighed, og at de ikke fører til de sikre stillinger i samfundet, som kan begrunde, at de pågældende unge, der deltager i denne undervisning, skulle blive i stand til at tilbagebetale de beløb, de har fået i støtte under uddannelsen. Man må jo erkende, at selv inden for studenternes kreds er der en del, som ikke efter deres uddannelsestid kan forvente at glide ind i stillinger, der i hvert fald i adskillige år giver dem store muligheder for at kunne tilbagebetale lånet. Jeg tror derfor, at den fordeling, som nu er fastsat, alt taget i betragtning, vil give muligheder for, at vi kan få støttet de unge, som virkelig og navnlig i de første år har brug for støtte, og at vi også kan støtte unge, som ikke

efter deres uddannelse kan forvente at få stillinger med store indtægter; vi får her mulighed for i rigere mål at støtte ved hjælp af legater, end tilfældet er nu.

I forbindelse dermed har man talt om, at vi skulle være varsomme med ikke at glide over til en almindelige studenterløn. Jeg vil til det ærede medlem hr. Ninn-Hansen, som var inde på det synspunkt, gerne sige, at det er også min opfattelse, hvad jeg tidligere har givet udtryk for; men selv med den betydelige forhøjelse, som her foreslås, mener jeg ikke man med nogen ret kan sige, at det kan karakteriseres som studenterløn. Man regner med, at omkostningerne for den enkelte student ved universitetet andrager ca. 4 400 kr. årlig — det er det beløb, som omtales i den gule betænkning. Reducerer man disse udgifter med, hvad en student har mulighed for at tjene ved erhvervsarbejde i en måned hvert år, og tager man i betragtning, at en del studerende kan bo hjemme, kommer man til det resultat — jeg har tallet fra det udvalg, der har undersøgt disse forhold — at gennemsnitsudgiften for en studerende ved Københavns universitet kan anslås til 3 375 kr. om året.

Beregner man derefter, hvor stort et beløb der skal til, for at denne gennemsnitsudgift kan dækkes for alle studerende, hvis forældre har en indkomst på under 15 000 kr., og for studerende, hvis forældres indkomst ligger mellem 15 000 og 21 750 kr., idet man regner med halvdelen til denne gruppe, bliver resultatet efter denne udregningsmåde og med det antal studerende, der må regnes med i de nærmeste år, at der til studerende ved universiteterne og de højere læreanstalter skal bruges ca. 33 mill. kr. Jeg vil gerne her tilføje, at det jo ikke er tanken, at stipendiebeløbene eller lånemidlerne skal fordeles til studenterne alene under hensyn til forældrenes økonomiske forhold. Naturligvis må forældrenes økonomiske forhold veje til, men det er meningen, at der ved uddelingen af legater og lån også skal tages hensyn til den enkelte students egnethed til at gennemføre sit studium på normal tid, ligesom der må tages andre forhold i betragtning, såsom en bedømmelse af de studerendes flid og interesse for studiet. Den fremgangs-